

18. SITUAČNÍ ZPRÁVA OCHRANA RÉVY VINNÉ

ve vinařské oblasti

Morava

v 36. týdnu

(5.9.2011 – 11.9.2011)

Choroby

Plíseň révy

V současné době není třeba plodné vinice proti plísni révy ošetřovat.

Nadále je třeba sledovat vhodnost podmínek pro šíření (splnění podmínek sekundární infekce, především za déletrvající rosy), případně další výskyty choroby v mladých výsadbách a révových školkách a podle konkrétní potřeby provádět ošetření porostů.

Padlí révy

V období počátku zrání (zaměkání) skončila vnímavost hroznů k napadení.

Nadále však může docházet k napadení listů a letorostů.

V současné době již není třeba proti padlí révy ošetřovat.

Šedá hniloba hroznů révy

Lokálně byly zjištěny ojedinělé výskyty choroby.

V současné době probíhá fáze zrání. Od počátku zrání (zaměkání) trvá období zvýšené citlivosti hroznů k infekci. V tomto období se provádí za vhodných podmínek pro šíření patogenu ošetření porostů náchylných odrůd proti šedé hnilobě.

Termíny ošetření je třeba stanovit s přihlédnutím k aktuální předpovědi počasí. Vzhledem k preventivní účinnosti všech doporučených přípravků je nejvhodnější ošetření provádět před příchodem významných dešťových srážek.

Dle předpovědi budou v tomto období zpočátku vyšší teploty, ve druhé polovině dojde k výraznému ochlazení a v závěru opět k mírnému oteplení.

Uprostřed období jsou předpověděny významné dešťové srážky.

V minulých obdobích mělo být provedeno, podle odrůd a lokalit, první ošetření porostů proti šedé hnilobě. Případné druhé (poslední) ošetření, především porostů náchylných odrůd ponechaných pro pozdní sklizeň by bylo vhodné provést před příchodem dešťů, předpověděných v polovině tohoto období. Pozdější ošetření již nepřinášejí požadovaný efekt a nelze je doporučit.

Pro druhé, opakované ošetření jsou vhodné především přípravky **Rovral**, **Aquaflo** nebo **Teldor 500 SC**, použít je možno i **Minos**, **Mythos 30 SC** nebo **Pyrus 400 SC**.

Doporučit lze i použití pomocných prostředků **AquaVitrin K**, **HF-Mycol**, **NatriSan** nebo **VitiSan**.

Přípravky Minos, Mythos 30 SC a Pyrus 400 SC jsou současně účinné i proti bílé hnilobě.

Pokud dojde od fáze počátku zaměkání k poškození hroznů krupobitím, je třeba neodkladně ošetřit proti hnilobám.

Předpokladem dobré účinnosti fungicidů proti šedé hnilobě je kvalitní ošetření zóny hroznů!

Výskyty šedé hniloby významně podporují zahuštění porostů (déletrvající ovlhčení, vyšší vlhkost vzdušná), nevyrovnaná výživa (zejména nadbytek dusíku a nedostatek vápníku) a poškození hroznů (především obaleči, kroupy).

Významnou součástí ochrany proti šedé hnilobě jsou preventivní péstební opatření, která zajišťují vzdušnost porostu a keře (provádění zelených prací včetně přiměřeného odlistění zóny hroznů) a snižují vnímavost hroznů k napadení.

Fyziologické poruchy

Abiotické vadnutí hroznů révy

Na několika lokalitách byl zjištěn, především u odrůdy Zweigeltrebe, významnější výskyt abiotického vadnutí hroznů révy.

V období dozrávání se zastaví vývoj a dozrávání hroznů a bobule zavadají (porucha zrání hroznů). Projev je zpravidla postupný a jsou významné rozdíly v postižení jednotlivých keřů. Není závislost na lokalizaci hroznů na keři a na tažni. Později postižené hrozny se vizuálně dlouho jeví jako zdravé, poškození lze nejlépe posoudit hmatem. Poškozené hrozny nevyzrávají, mají méně cukru a více kyselin. Výskyt významně ovlivňuje průměrnou cukernatost sklizně. Bobule později scvrkávají a při sklizni i opadávají.

Abiotické vadnutí hroznů je třeba odlišit od abiotického odumírání třapiny, které je způsobeno nedostatkem vápníku, příp. hořčíku.

U abiotického vadnutí hroznů jsou při projevu poruchy stopky bobulí zelené, u abiotického odumírání třapiny jsou nejdříve nekrotické části třapiny a stopečky bobulí. Teprve následně dochází k zavadání bobulí.

Abiotické vadnutí hroznů je komplexní onemocnění zapříčiněné především nedostatky ve výživě a stresovými situacemi, zejména nepříznivým počasím. Za rozhodující je považován nedostatek draslíku a především nevhodný poměr K:Mg. Zavadlé hrozny mají vždy menší obsah draslíku než zdravé. Nedostatek draslíku může souviset s deficitem v půdě nebo omezeným příjmem rostlinou. Draslík je lépe přijímán za dostatečné vlhkosti půdy. Výskyt významně ovlivňují nedostatek vláhy, extrémní střídní teplot, utužení půdy, neharmonická výživa mikro i makroprvky, nadměrné zatížení keřů apod.

Při silném výskytu by bylo vhodné provést agrochemický půdní rozbor a pokud to bude možné i listovou analýzu (kvetení, zaměkání, případně zrání) a v případě potřeby přihnojit hloubkově draselnými hnojivy.

Postižené hrozny, které významně snižují průměrnou cukernatost, je vhodné před sklizní odstranit (vystříhat).

Fytoplazmové žloutnutí a červenání listů révy (Potato stolbur phytoplasma)

V posledních letech byl na většině lokalit ve vinařské oblasti Morava zjištěn výskyt fytoplazmového žloutnutí a červenání listů révy. V letošním roce došlo v důsledku průběhu počasí k časnějšímu projevu příznaků onemocnění.

Soubor ochranných opatření zahrnuje:

- 1) opatření k omezení výskytu vektorů, především křísa žilnatky vironosné,*
- 2) opatření k omezení výskytu hostitelských, především rezervoárových rostlin patogenu a současně hostitelů vektoru (svlačec rolní a kopřiva dvoudomá),*
- 3) opatření k omezení výskytu ostatních hostitelů patogenu (především druhy čeledi lilkovité a některé druhy čeledi hvězdnicovité a bobovité),*
- 4) zajištění produkce zdravého výsadbového materiálu,*
- 5) zmlazení silně napadených keřů a následné zapěstování nových kmínků.*
- 6) odstranění velmi silně napadených keřů*

V současné době jsou již plně vyvinuté příznaky onemocnění.

Modré odrůdy: tmavočervené zbarvení listů celých nebo částí keřů (kmínek, rameno), jednotlivých letorostů, nebo i jednotlivých listů a částí listů. Pokud jsou tmavě červeně zbarveny části listů, jsou ohraničeny nervaturou.

Bílé odrůdy: žlutozelené zbarvení listů celých nebo částí keřů (kmínek, rameno), jednotlivých letorostů, nebo i jednotlivých listů a částí listů. Pokud jsou žlutozeleně zbarveny části listů, jsou ohraničeny nervaturou. Časté je zlatožluté zbarvení hlavních žilek.

Společné příznaky: svinování listů, zasychání mladých hroznů (zůstávají suché na keřích), zavadání a scvrkávání zrajících hroznů, špatný vývoj (nestejná velikost bobulí), pozdější a nestejně vyvrávání hroznů, hnědočerné ohraničené skvrny na vyvrávajících letorostech, špatné vyvrávání letorostů, chřadnutí keřů.

Doporučená opatření:

Označit příznakové keře!

Silněji a silně nemocné keře v předjaří zmladit a zapěstovat nový kmínek.

V následujícím vegetačním období sledovat případný opakovaný projev onemocnění.

Podrobnější informace o uvedených škodlivých organismech, jejich popisy a případně vyobrazení nebo údaje o doporučených přípravcích je možné získat na internetových stránkách:

Ekovín - Svaz integrované a ekologické produkce hroznů a vína, o.s.

<http://www.ekovin.cz> (prognostické zprávy, aktuální nálet obalečů)

Státní rostlinolékařská správa

<http://eagri.cz/public/app/srsmapa> (mapové výstupy)

<http://eagri.cz/public/web/srs/portal/skodlive-organismy/aktualni-informace-o-vyskytu-so-a-poruch/monitorovaci-zpravy-2011/>

<http://www.srs.cz/meteo/app> (prognózy - SET; popisy ŠO - Škůdci; Choroby)

Galati

<http://www.galati.sk/galati> (signalizace ochrany)

Biocont

<http://www.biocont.cz/signalizace.html> (signalizace ochrany)

AMET - sdružení Litschmann & Suchý

<http://www.amet.cz> (prognózy - plíseň révová 2011)

Ostatní informace

Informace o povolení vyššího počtu ošetření

Svaz vinařů ČR, o.s. i Ekovín, o.s. požádali v loňském roce, vzhledem k mimořádnému průběhu počasí a ohrožení porostů houbovými chorobami, o povolení vyššího počtu ošetření než 6x v průběhu vegetace (výjimka z Nařízení vlády č. 79/2007 Sb., v platném znění).

Na základě této žádosti Mze ČR povolilo od letošního roku změnu, která umožňuje až 8 ošetření, při sankci za každé další ošetření nad NV č. 79/2007 Sb., v platném znění, původně stanovený limit (6 ošetření).

Při 7 ošetřeních bude krácena dotace o 25 % a při 8 ošetřeních o 50 %.